

Broj: 03-02-390/2022
Sarajevo, 28.04.2022. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO**

Primljeno: 29-04-2022			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01,02	- 02 -	864	/22

H

- Zastupnički dom-
gosp. Mirsad Zaimović, predsjedatelj
- Dom naroda –
gosp. Tomislav Martinović, predsjedatelj

Poštovani,

Sukladno članku IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u svezi sa odredbama članka 179. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08 i 26/20) i članka 172. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09 i 24/20), radi razmatranja i usvajanja, dostavljam Vam **PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**, koji je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 313. sjednici, održanoj 28.04.2022. godine.

Prijedlog zakona se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine u printanoj i elektronskoj formi (CD).

S poštovanjem,

PREMIJER

Fadil Novalić

Prilog: - Prijedlog zakona na hrvatskom jeziku
- Zakon o električnoj energiji u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13, 94/15, 54/19 i 1/22) (CD)

CO: FEDERALNO MINISTARSTVO ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE
gosp. Nermin Džindić, ministar

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI U FEDERACIJI BOSNE I
HERCEGOVINE**

Sarajevo, travanj 2022. godine

ZAKON
O DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI U FEDERACIJI BOSNE I
HERCEGOVINE

Članak 1.

(1) U Zakonu o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 66/13, 94/15 i 54/19) (u daljnjem tekstu: Zakon) u članku 3. iza točke 23) dodaje se nova točka 24) koja glasi:

„24) Mala hidroelektrana (mHE) je hidroenergetski objekat instalirane snage do i uključivo 10 MW.“

(2) „Dosadašnje toč. od 24) do 43) postaju toč. od 25) do 44).“

Članak 2.

(1) U članku 78. iza stavka (5) dodaje se novi stavak (6) koji glasi:

„(6) Izdavanje energetske dozvole za male hidroelektrane se obustavlja, izuzev za male hidroelektrane na gravitacijskim vodovodima.“

(2) „Dosadašnji st. (6) i (7) postaju st. (7) i (8).“

Članak 3.

Iza članka 116. dodaje se novi članak 116a. koji glasi:

„Članak 116a.

Podnosioci zahtjeva za izdavanje Energetske dozvole koji do stupanja na snagu ovog zakona imaju zaključene ugovore o dodjeli koncesije sa nadležnim organom se izuzimaju od primjene članka 78. stavak (6), s tim da su isti dužni da u roku od tri godine kompletiraju zahtjev za izdavanje energetske dozvole.“

Članak 4.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

OBRAZLOŽENJE
UZ ZAKON O DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI U FEDERACIJI BiH
(„SLUŽBENE NOVINE FEDERACIJE BiH“, br. 66/13, 94/15, 54/19 i 1/22)

I USTAVNI TEMELJ

Ustavni temelj za donošenje Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13, 94/15, 54/19 i 1/22), sadržan je u odredbi članka III. 1. točka f.), koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojoj je u isključivoj nadležnosti Federacije BiH utvrđivanje energetske politike, uključujući raspodjelu između kantona, te osiguranje i održavanje potrebne infrastrukture i članka IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije BiH, prema kojem je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, uz ostala ovlaštenja predviđena Ustavom, odgovoran za donošenje zakona o obavljanju dužnosti federalne vlasti.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Razlozi za donošenje Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13, 94/15, 54/19 i 1/22), sadržani su u Zaključku Vlade Federacije Bosne i Hercegovine V broj 1628/2020 od 26.11.2020. godine, u kome je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine usvojila Informaciju Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije o Zaključku Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-13-479,481,01-14-164,166,167/20 od 29.06.2020. godine, u svezi potpune zabrane izgradnje malih hidroelektrana na cijelom teritoriju Federacije BiH i Prijedlogu Deklaracije o zaštiti rijeka u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Vlada Federacije BiH je također zadužila i Federalno ministarstvo okoliša i turizma, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Federalno ministarstvo prostornog uređenja, Agenciju za vodno područje Jadranskog mora Mostar, Agenciju za vodno područje rijeke Save Sarajevo i Komisiju za koncesije u Federaciji Bosne i Hercegovine da, u roku od 30 dana, pripreme prijedloge izmjena i dopuna svih propisa iz svojih nadležnosti, sukladno Zaključku Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, a u svezi zabrane izgradnje malih hidroelektrana, te da iste upute u daljnju proceduru izmjena i dopuna.

Dalje se navodi, da je Federalno ministarstvo okoliša i turizma zaduženo da koordinira i prati provođenje prethodno navedene aktivnosti Zaključka, te da o istom, po potrebi obavijesti Vladu Federacije Bosne i Hercegovine.

Navedenim Zaključkom Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije je zaduženo da zatraži od kantona informaciju o ukupnom broju izdatih koncesija na vodna dobra s ciljem proizvodnje električne energije iz hidropostrojenja, uključujući i informacije o predviđenim snagama postrojenja kao i pregled dosadašnjih aktivnosti na razvoju istih projekata, kao i da prilikom izrade Nacionalnog energetskog i klimatskog plana Bosne i Hercegovine, u dijelu obveza za obnovljive izvore energije za Federaciju Bosne i Hercegovine, te izmjena i dopuna Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije, izuzme poticanje proizvodnje električne energije iz hidroelektrana putem garantiranih otkupnih cijena.

Uzimajući u obzir navedeno, odnosno u namjeri da se ispoštuje gore navedeni Zaključak Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-13-479,481,01-14-164,166,167/20 od 29.06.2020. godine, kojim se potpuno zabranjuje izgradnja malih hidroelektrana na cijelom teritoriju Federacije BiH, zadužena je Vlada Federacije BiH

da, u naredna tri mjeseca, analizira postojeće zakone kroz koje se tretira izgradnja mHE, te uputi u parlamentarnu proceduru izmjene i dopune zakona kroz koje će zaštititi rijeke i okoliš. S tim u svezi, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije je pristupilo dopunama Zakona o električnoj energiji na predloženi način.

Tom prilikom konstatirano je da **Zakon o električnoj energiji nema, odnosno nije dao preciznu definiciju pojma male hidroelektrane**, već da je taj pojam dala jedino Uredba o poticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije i određivanju naknada za poticanje ("Službene novine Federacije BiH", broj 48/14), koja u članku 14. daje sljedeću definiciju:

„Članak 14.

(Postrojenja za korištenje OIEiEK)

Postrojenje za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije ili postrojenje za kombiniranu proizvodnju električne i toplotne energije (u daljnjem tekstu: postrojenja OIEiEK), sukladno ovoj uredbi, znači elektranu sa jednom ili više proizvodnih jedinica, koja u procesu proizvodnje električne energije kao primarni izvor energije koristi obnovljive izvore energije, odnosno koja u postrojenjima učinkovite kogeneracije kombinirano proizvodi električnu i toplotnu energiju", **dok članak 15. daje sljedeće klasificiranje postrojenja:**

„Članak 15.

(Klasificiranje postrojenja u zavisnosti od instalirane snage)

Postrojenja OIEiEK iz članka 14. ove uredbe u zavisnosti od instalirane snage postrojenja, dijele se na:

- mikro postrojenja: od 2 kW do i uključivo 23 kW,
- mini postrojenja: od 23 kW do i uključujući 150 kW,
- mala postrojenja: od 150 kW do i uključivo 1 MW,
- srednja postrojenja: od 1 MW do i uključivo 10 MW,
- velika postrojenja: preko 10 MW".

Poštujući sve navedeno, a u svrhu poštivanja Zaključka Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-13-479, 481, 01-14-164, 166, 167/20 od 29.06.2020. godine, smatra se da će se ovim dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji BiH, na predloženi način, **zabraniti izgradnja malih hidroelektrane instalirane snage do i uključivo 10 MW**, imajući u vidu značenje izraza/definicije: "**Energetska dozvola**" **znači upravni akt koji izdaje Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije investitoru u postupku prikupljanja potrebitih dozvola za izgradnju proizvodnog elektroenergetskog objekta**".

Zašto 10 MW?

Razlika između hidroelektrana i malih hidroelektrana je u instaliranoj snazi. Granična snaga koja dijeli hidroelektrane na male hidroelektrane razlikuje se od zemlje do zemlje. Neke zemlje poput Portugala, Španjolske, Irske, Grčke i Belgije su prihvatile 10 MW kao gornju granicu instalirane snage za male hidroelektrane. U Italiji je granica 3 MW, u Švedskoj 1.5 MW, u Francuskoj 8 MW, u Indiji 15 MW, u Kini 25 MW.

U Evropi se sve više prihvata kapacitet od 10 MW instalirane snage kao gornja granica i tu granicu je podržalo Evropsko udruženje malih hidroelektrana (ESHA), te Evropska komisija. Prema postojećim propisima u Hrvatskoj, mala hidroelektrana, određena je kao postrojenje za iskorištenje energije vodotokova s izlaznom električnom snagom od 10 kW do 10MW.

Nadalje, novim člankom 116 a. želi se omogućiti podnosiocima zahtjeva za izdavanje energetske dozvole, koji već imaju zaključene ugovore o koncesiji sa nadležnim organom, da u roku od tri godine kompletiraju svoj zahtjeve za izdavanje energetske dozvole.

Rok od tri godine je ostavljen iz razloga što je podnosilac zahtjeva dužan pribaviti određenu dokumentaciju, a za čije izdavanje treba određeno vrijeme. Ta dokumentacija se ogleda u pribavljanju vodoprivrednih akata, okolinske dozvole, prethodne elektroenergetske suglasnost/uvjeta priključenja na prijenosnu mrežu, urbanističke suglasnosti, kao i dokaze o riješenim imovinsko-pravnim odnosima vezanim za nekretninu na kojoj je predviđena gradnja.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je, na 261. sjednici održanoj 01.04.2021. godine utvrdila PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE i isti je, radi razmatranja i usvajanja po žurnom postupku, aktom broj:03-02-390/2021 od 01.04.2021. godine uputila Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine (prilog 1).

Zastupnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine na 21. redovitoj sjednici održanoj 27.04.2022. godine nije prihvatio da Prijedlog Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine razmatra po žurnom postupku nego je isti vratio u redovitu proceduru i nakon razmatranja Nacrta Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine, usvojio Zaključak broj: 01-02-861/21 od 28.04.2021. godinu (prilog 2) da prihvata Nacrt Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine, te smatra da može poslužiti kao temelj za izradu Prijedloga Zakona i zadužio predlagatelja da prilikom izrade Prijedloga Zakona uzme u obzir sve primjedbe i sugestije iznesene u raspravi kao i one koje su dostavljene ili će biti dostavljene u pisanom obliku.

Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine je na 15. sjednici održanoj 09.12.2021. godine odlučio da Prijedlog zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine vrati u redovitu proceduru, te je nakon razmatranja Nacrta zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine usvojio Zaključak broj: 02-02-861/21 od 09.12.2021. godine (prilog 3), kojim zadužuje predlagatelja da:

- obavi javnu raspravu o Nacrtu zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine u roku od 60 dana i o tom obavijesti Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine
- do završetka javne rasprave ishodi mišljenja nadležnih kantonalnih tijela po pitanju koje tretira ovaj Nacrt zakona,
- Zadužuje se predlagatelj da, prilikom izrade Prijedloga Zakona ima u vidu primjedbe, prijedloge i sugestije iznesene na sjednici Doma naroda kao i one koje će biti iznesene u javnoj raspravi.

S svezi s tim, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije je, aktom broj 05-02-1-1253/20 od 04.01.2021. godine, zatražilo mišljenje o predmetnom pitanju od Saveza općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine.

Savez općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine je aktom broj: 86/22 od 04.02.2022. godine (prilog 4) obavijestio ovo Ministarstvo da su obavili konzultacije i da su pojedine općine dostavile informaciju da nemaju primjedbi na Nacrt Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Nadalje, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije je, aktom broj 05-02-1-1253/20 od 04.01.2021. godine, zatražilo mišljenje o predmetnom pitanju od kantonalnih vlada. U predviđenom roku dostavljena su mišljenja četiri kantona (prilog 5) od kojih su tri kantona suglasna sa predloženim izmjenama, dok je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNK mišljenja da, s obzirom da se radi o problematici koja je usko vezana za korištenje vode, pa i zaštitu voda, nije prihvatljivo niti jednu dopunu/izmjenu zakona razmatrati prije donošenja novog Zakona o vodama.

Pored navedenog, FMERI je dana 07.01.2022. godine, putem internet stranice, obavijestio javnost da će dana 19.01.2022. godine s početkom u 11 h, u konferencijskoj Sali Gradske vijećnice Grada Mostara biti održana javna rasprava o Nacrtu zakona o dopunama

Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i da se komentari mogu dostaviti na elektroničku adresu ovog Ministarstva. Javna rasprava je održana 19.01.2022. godine i zainteresirane stranke su obaviještene da svoje komentare mogu predati u tijeku trajanja javne rasprave ili dostaviti putem elektroničke adrese, te službenim putem.

Na javnoj raspravi, putem elektroničke pošte i službenim putem, ukupno je dostavljeno 207 komentara (prilog 6), koji se mogu svrstati u 5 kategorija:

1. komentari koji u potpunosti podržavaju predmetni Prijedlog zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine (ukupno 2), koji su navedeno potkrijepili svim posljedicama rada malih hidroelektrana,
2. komentari koji podržavaju predmetni Prijedlog zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine (ukupno 145), koji su navedeno potkrijepili svim posljedicama rada malih hidroelektrana, s tim da se smanji vrijeme dozvoljeno za prikupljanje potrebne dokumentacije za izdavanje energetske dozvole sa tri na jednu godinu,
3. komentari koji ne podržavaju predmetni Prijedlog zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine (ukupno 37), koji su navedeno potkrijepili finansijskim posljedicama na proizvođače dijelova tako i na potencijalne proizvođače,
4. komentari koji podržavaju predmetni prijedlog uz izmjenu u dijelu definicije malih hidroelektrana, tj. da se male hidroelektrane definiraju kao elektrane snage do 1 MW (ukupno 20),
5. komentari koji nisu jasno naveli da li su suglasni ili nisu sa navedenim predmetnim Nacrtom Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine (ukupno 3).

U prilogu dostavljamo tabelarni prikaz svih komentara (prilog 8), kao i stav ministarstva o istim. Bitno je napomenuti da je u većini komentara koji ne podržavaju predmetni Prijedlog zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine navedeno da postoje određeni problemi u praksi (suha korita, ne održavanje riblje staze i nepostojanje riblje staze, nepoštivanje ekološki prihvatljivog protoka i td.) i da ne postoje adekvatni inspekcijski nadzori koji bi sankcionirali ovakve slučajeve, te da bi se umjesto ovakvog načina sprečavanja daljnjeg devastiranja rijeka (zabrana izdavanja energetske dozvole za male hidroelektrane), trebao povećati inspekcijski nadzor.

Posebice se izdvaja komentar BIČAKČIĆ PROJEKTING-ENGINEERING-CONSULTING koji je djelomično usvojen i to u smislu da se ne zabrani izdavanje energetske dozvole za male hidroelektrane na gravitacijskim vodovodima i isti je inkorporiran u tekst Prijedloga Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Zakon o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine nije bio predmet usuglašavanja sa zakonodavstvom Europske unije za ovu tematsku oblast.

III FINACIJSKA SREDSTVA

Za provođenje Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine nije potrebno izdvojiti posebna sredstva u Proračunu Federacije Bosne i Hercegovine.

OBRAZLOŽENJE
PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA U ZAKONU O DOPUNAMA ZAKONA O
ELEKTRIČNOJ ENERGIJI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE
PO ŽURNOM POSTUPKU

Predlaže se donošenje Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine a razlozi za njegovo donošenje sadržani su u obrazloženju po pojedinim člancima, na način kako slijedi:

1. Obrazloženje za dopunu članka 3. važećeg Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13, 94/15, 54/19 i 1/22):

(1) U Zakonu o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine u članku 3. iza točke 23) dodaje se nova točka 24) koja glasi:

„24) Mala hidroelektrana (mHE) je hidroenergetski objekat instalirane snage do i uključivo 10 MW.“

(2) „Dosadašnje toč. od 24) do 43) postaju toč. od 25) do 44).“.

Obrazloženje za dopunu članka 3. važećeg Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon) sadržano je u činjenici da važeći Zakon nije dao jasnu definiciju Malih hidroelektrana (mHE), te se radi toga, a s ciljem realiziranja Zaključka Vlade Federacije Bosne i Hercegovine V. broj 1628/2020 od 26.11.2020. godine, kojim je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine usvojila Informaciju Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije o Zaključku Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-13-479,481,01-14-164,166,167/20 od 29.06.2020. godine, u svezi potpune zabrane izgradnje malih hidroelektrana na cijelom teritoriju Federacije BiH i Prijedlogu Deklaracije o zaštiti rijeka u Federaciji Bosne i Hercegovine, ukazala potreba za navedenim definiranjem.

Potrebno je napomenuti i da je navedenim Zaključkom ZD Parlamenta Federacije BiH zadužena Vlada Federacije BiH da, u naredna tri mjeseca, analizira postojeće zakone kroz koje se tretira izgradnja mHE, te uputi u parlamentarnu proceduru izmjene i dopune zakona kroz koje će zaštititi rijeke i okoliš.

Zašto 10 MW?

Razlika između hidroelektrana i malih hidroelektrana je u instaliranoj snazi. Granična snaga koja dijeli hidroelektrane na male hidroelektrane razlikuje se od zemlje do zemlje. Neke zemlje poput Portugala, Španjolske, Irske, Grčke i Belgije su prihvatile 10 MW kao gornju granicu instalirane snage za male hidroelektrane. U Italiji je granica 3 MW, u Švedskoj 1.5 MW, u Francuskoj 8 MW, u Indiji 15 MW, u Kini 25 MW.

U Evropi se sve više prihvaća kapacitet od 10 MW instalirane snage kao gornja granica i tu granicu je podržalo Evropsko udruženje malih hidroelektrana (ESHA), te Evropska komisija. Prema postojećim propisima u Hrvatskoj, mala hidroelektrana, određena je kao postrojenje za iskorištavanje energije vodotokova s izlaznom električnom snagom od 10 kW do 10 MW.

2. Obrazloženje za dopunu članka 78. važećeg Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13, 94/15, 54/19 i 1/22):

(1) U članku 78. iza stavka (5) dodaje se novi stavak (6) koji glasi:

„(6) Izdavanje energetske dozvole za male hidroelektrane se obustavlja.“

(2) „Dosadašnji st. (6) i (7) postaju st. (7) i (8).“

Obrazloženje za dopunu članka 78. važećeg Zakona sadržano je u Zaključku Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-13-479, 481, 01-14-164, 166, 167/20 od 29.06.2020. godine, kojim je zabranjena izgradnja malih hidroelektrana na cijelom teritoriju Federacije BiH, a imajući u vidu da izraz/definicija "Energetska dozvola" znači upravni akt koji izdaje Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije investitoru u postupku prikupljanja potrebitih dozvola za izgradnju proizvodnog elektroenergetskog objekta.

3. Obrazloženje uz dopunu članka 116a. važećeg Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. br. 66/13, 94/15, 54/19 i 1/22):

Iza članka 116. dodaje se novi članak 116a. koji glasi:

„Članak 116a

Podnosioci zahtjeva za izdavanje Energetske dozvole koji do stupanja na snagu ovog zakona imaju zaključene ugovore o dodjeli koncesije sa nadležnim organom se izuzimaju od primjene članka 78. stavak (6), s tim da su isti dužni da u roku od tri godine kompletiraju zahtjev za izdavanje energetske dozvole.“

Obrazloženje uz dopunu članka 116a. važećeg Zakona sadržano je u želji da se svim podnosiocima zahtjeva za izdavanje energetske dozvole, koji već imaju zaključene ugovore o koncesiji sa nadležnim organom, omogući da, u roku od tri godine od dana stupanja na snagu Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji, kompletiraju svoj zahtjev za izdavanje energetske dozvole.

Rok od tri godine je ostavljen iz razloga što je podnosilac zahtjeva dužan pribaviti određenu dokumentaciju, a za čije izdavanje treba određeno vrijeme. Ta dokumentacija se ogleda u pribavljanju vodoprivrednih akata, okolinske dozvole, prethodne elektroenergetske suglasnost, odnosno uvjete priključenja na prijenosnu mrežu, urbanistička suglasnost, kao i dokaze o riješenim imovinsko-pravnim odnosima vezanim za nekretninu na kojoj je predviđena gradnja.

**ODREDBE ZAKONA O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI U FEDERACIJI BOSNE I
HERCEGOVINE („SLUŽBENE NOVINE FEDERACIJE BiH“, br. 66/13, 94/15, 54/19 i
1/22) KOJE SE DOPUNJUJU**

Tekst članka 3. važećeg Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13 94/15, 54/19 i 1/22), koji se dopunjuje:

**Članak 3.
Definicije**

Izrazi uporabljeni u ovom zakonu imaju slijedeća značenja:

- 1) „Direktni vod“ označava dalekovod koji povezuje izolirano mjesto proizvodnje sa izoliranim kupcem ili dalekovod koji povezuje proizvođača električne energije i dobavljača električne energije radi direktne opskrbe njihovih vlastitih objekata, podružnica i kvalificiranih kupaca.
- 2) „Distribucija“ znači razvođenje električne energije putem srednjenaponske i niskonaponske distribucijske mreže sa ciljem isporuke kupcima, ali ne uključuje opskrbu.
- 3) „Distribuirana proizvodnja“ znači proizvodnju električne energije u objektima za proizvodnju električne energije priključenim na distribucijski sustav.
- 4) „Dozvola za rad (licencija)“ znači ovlaštenje mjerodavnog organa za obavljanje određene elektroprivredne djelatnosti.
- 5) „Elektroenergetski subjekt“ znači pravna osoba koja je osnovana sukladno Zakonu o gospodarskim društvima i obavlja najmanje jednu od sljedećih djelatnosti: proizvodnja, prijenos, distribucija, opskrba ili trgovina električne energije.
- 6) „Energetska dozvola“ znači upravni akt koji izdaje Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) investitoru u postupku prikupljanja potrebnih dozvola za izgradnju proizvodnog elektroenergetskog objekta.
- 7) „Energetska učinkovitost/upravljanje potražnjom“ znači cjelovit ili integralni pristup, sa ciljem utjecaja na količinu i vremenski raspored potrošnje električne energije radi smanjenja potrošnje primarne energije i vršnih opterećenja, davanjem prednosti ulaganjima u mjere za energetska učinkovitost u ili druge mjere, kao što su ugovori o opskrbi sa prekidima, umjesto na ulaganja u povećanje proizvodnih kapaciteta, ukoliko prve predstavljaju najučinkovitiju i najekonomičniju mogućnost, uzimajući u obzir pozitivan utjecaj smanjenja potrošnje energije na okoliš, kao i sigurnost opskrbe i aspekt troškova distribucije koji su s tim povezani, a što uključuje i smanjenje distributivnih gubitaka.
- 8) „Fizička osoba“ je ona osoba koja je registrirana sukladno Zakonu o obrtu za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije u objektima instalirane snage do 150 kW.
- 9) „Horizontalno integrirano društvo“ znači elektroprivredno društvo ili grupu elektroprivrednih društava koje obavlja najmanje jednu od djelatnosti proizvodnje radi prodaje, ili prijenosa ili distribucije ili opskrbe električnom energijom i neku drugu djelatnost koja nije vezana za elektroprivrednu djelatnost.
- 10) „Integrirano privredno društvo“ znači vertikalno ili horizontalno integrirano elektroprivredno društvo.
- 11) „Interkonektor“ znači opremu koja se koristi za povezivanje elektroenergetskih sustava.
- 12) „Javni opskrbljivač kvalificiranih kupaca“ (u daljnjem tekstu: Javni opskrbljivač) znači opskrbljivača koji ima obvezu da opskrbljiva kvalificiranog kupca kada on ne odabere svog opskrbljivača na tržištu električne energije na način i pod uvjetima koje propisuje Regulatorna komisija.

- 13) „Koncesija” znači pravo obavljanja gospodarske djelatnosti korištenjem prirodnih bogatstava, dobara u općoj uporabi i obavljanja djelatnosti od općeg interesa.
- 14) „Komercijalni kupac” znači kupca električne energije koji nije iz reda domaćinstava i javne rasvjete a čiji su objekti priključeni na distribucijski sustav naponske razine niže od 1 kV.
- 15) „Korisnik sustava” znači svaku pravnu osobu koja opskrbljava ili pravnu i fizičku osobu koja biva opskrbljivana putem prijenosnog ili distribucijskog sustava.
- 16) „Krajnji kupac” znači kupca koji kupuje električnu energiju za osobne potrebe.
- 17) „Kupac” znači kupca na veliko ili krajnjeg kupca električne energije.
- 18) „Kupac iz kategorije domaćinstva” znači kupca koji kupuje električnu energiju za uporabu u osobnom domaćinstvu, isključujući komercijalne ili profesionalne djelatnosti.
- 19) „Kupac koji nije domaćinstvo” znači svaku fizičku ili pravnu osobu koja kupuje električnu energiju koja nije namijenjena za uporabu u osobnom domaćinstvu, uključujući proizvođače i kupce na veliko .
- 20) „Kupac na veliko” znači pravnu ili fizičku osobu koja kupuje električnu energiju radi preprodaje unutar ili izvan sustava u kom je registriran.
- 21) „Kvalificirani kupac” znači kupca koji može slobodno kupovati električnu energiju od opskrbljivača/trgovca kojeg sam izabere.
- 22) „Kvalificirani proizvođač” znači proizvođača koji u pojedinačnom objektu za proizvodnju električne energije proizvodi električnu energiju, koristeći otpad ili obnovljive izvore energije na ekonomski primjeren način, uključujući kombinirani ciklus proizvodnje toplotne i električne energije, koji je usklađen sa zaštitom okoliša, a koji takav položaj može steći na temelju rješenja mjerodavnog organa.
- 23) „Malo poduzeće” znači svako gospodarsko društvo koje zadovoljava najmanje dva od tri navedena kriterija: da ima manje od 50 uposlenih, da ostvaruje ukupni godišnji prihod manji od 2 miliona KM i čija je vrijednost poslovne imovine na kraju poslovne godine manja od 1 milion KM, a čiji su objekti priključeni na distribucijski sustav naponske razine niže od 1 kV.
- 24) „Nekvalificirani kupac” znači kupca za kojeg se električna energija dobavlja na regulirani način i po reguliranim cijenama (tarifama).
- 25) „Neovisni proizvođač” znači proizvođača koji ne obavlja djelatnost proizvodnje električne energije kao javnu uslugu, a koji posjeduje osobne objekte za proizvodnju električne energije radi prodaje na tržištu.
- 26) „Obveza javne usluge” znači zajamčenu razinu usluge koju će elektroprivredno društvo pružiti kupcima u općem društvenom i ekonomskom interesu radi osiguranja sigurnosti opskrbe, redovnosti, kvalitete i cijene opskrbe, kao i zaštite životne sredine, uključujući energetske učinkovitost i uporabu energije iz obnovljivih izvora.
- 27) „Obnovljivi izvori energije” znače obnovljive nefosilne izvore energije (vjetar, sunce, geotermalni izvori, valovi, plima/oseka, hidroenergija, biomasa, deponijski plin, plin iz postrojenja za preradu otpada i bioplin).
- 28) „Operator distribucijskog sustava” znači pravnu osobu koja posjeduje licenciju-dozvolu za djelatnost distribucije i mjerodavno je za pogon, upravljanje, održavanje, izgradnju i razvitak elektrodistribucijske mreže i priključivanje novih kupaca i proizvođača.
- 29) „Pomoćne usluge” znače sve usluge potrebne za funkcioniranje prijenosnog ili distribucijskog sustava.
- 30) „Povezani sustavi” znače određeni broj prijenosnih i distribucijskih sustava povezanih putem jednog ili više interkonektora.
- 31) „Priključak” znači sklop električnih vodova i uređaja srednjeg i niskog napona, uključujući i obračunsko mjerno mjesto, kojima se objekat kupca/proizvođača povezuje sa distribucijskom mrežom, isključujući usponske vodove koji su sastavni dio građevine, a preko kojih se povezuje mjerno mjesto kupca.
- 32) „Proizvodnja” znači proizvodnju električne energije.

- 33) "Proizvođač" znači fizičku ili pravnu osobu koja proizvodi električnu energiju.
- 34) "Proizvođač za osobne potrebe" znači fizičku ili pravnu osobu koja električnu energiju proizvodi za osobne potrebe.
- 35) „Referentna cijena električne energije“ znači otkupnu cijenu električne energije iz postrojenja koja koriste obnovljive izvore i kogeneraciju čija se proizvodnja ne potiče i koristi se za utvrđivanje naknada koje se plaćaju za obnovljive izvore, a utvrđuje je Regulatorna komisija.
- 36) „Rezervni opskrbljivač“ znači opskrbljivača koji ima obvezu da kvalificiranog kupca opskrbljava električnom energijom u slučajevima kada odabrani opskrbljivač prestane da vrši opskrbu kvalificiranog kupca električnom energijom.
- 37) "Opskrba" znači prodaju električne energije kupcima, uključujući preprodaju električne energije.
- 38) „Sigurnost“ znači sigurnost opskrbe, elektroenergetsku sigurnost i tehničku sigurnost.
- 39) „Opskrbljivač“ znači svaku pravnu osobu koja posjeduje dozvolu za obavljanje djelatnosti opskrbe kupaca električnom energijom, izdatu od strane mjerodavnog regulatornog tijela.
- 40) „Trgovac“ znači svaku pravnu osobu koja se bavi trgovinom električne energije i koji posjeduje dozvolu izdatu od strane mjerodavnog regulatornog tijela.
- 41) "Trgovina" znači kupovinu i prodaju električne energije, isključujući prodaju krajnjem kupcu.
- 42) „Univerzalna usluga“ znači dio javne usluge kojom se jamči priključak i opskrba po razumnim, jednostavno i lako uporedivim i transparentnim cijenama kupcima iz kategorije domaćinstava, malim poduzećima i komercijalnim kupcima kako je dalje definirano u članku 13. ovog zakona.
- 43) "Vertikalno integrirano društvo" znači elektroprivredno društvo ili grupu elektroprivrednih društava u kojima ista osoba ili više istih osoba imaju pravo da izravno ili neizravno upravljaju društvom, gdje društvo ili grupa društava obavlja najmanje jednu od djelatnosti prijenosa ili distribucije i najmanje jednu od djelatnosti proizvodnje ili opskrbe električnom energijom.

Tekst članka 78. važećeg Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13 94/15, 54/19 i 1/22), koji se dopunjuje:

Članak 78. Izgradnja proizvodnih objekata

- (1) Objekte i postrojenja za proizvodnju električne energije mogu graditi domaće i strane pravne i fizičke osobe pod uvjetima propisanim ovim i drugim zakonima.
- (2) Elektroenergetski objekti se grade sukladno Zakonu o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na razini Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 2/06, 72/07, 32/08, 4/10, 13/10 i 45/10) tehničkim i drugim propisima i propisima utvrđenim ovim zakonom.
- (3) Izgradnja novih i rekonstruiranje postojećih objekata za proizvodnju električne energije iz mjerodavnosti Federacije obuhvata:
- 1) hidroenergetski objekti instalirane snage iznad 5 MW i za nekoliko hidroenergetskih objekata instalirane snage veće od po 2 MW, koji slijede jedan iza drugog na rastojanju od 2 km,
 - 2) termoelektrane i ostala postrojenja sa sagorijevanjem sa toplotnim izlazom od 50 MWt i više,
 - 3) postrojenja za iskorištavanje pogonske snage vjetra instalirane snage od 2 MW i više,

4) postrojenja za iskorištavanje energije sunca instalirane snage od 1 MW i više i ostale elektrane instalirane snage 5 MW i više.

(4) Izgradnji proizvodnih elektroenergetskih objekata prethodi izdavanje Energetske dozvole utvrđene ovim zakonom.

(5) Za proizvodne elektroenergetske objekte koji su u mjerodavnosti kantona Energetsku dozvolu izdaje Ministarstvo.

(6) Za proizvodne elektroenergetske objekte iz stavka (3) a čija je instalirana snaga jednaka ili viša od 30 MW, Energetsku dozvolu izdaje Ministarstvo uz prethodnu pribavljenu suglasnost Vlade Federacije i Parlamenta Federacije.

(7) Za proizvodne elektroenergetske objekte iz stavka (3) a čija je instalirana snaga manja od 30 MW, Energetsku dozvolu izdaje Ministarstvo uz prethodnu pribavljenu suglasnost Vlade Federacije.